

S tímto referátem souviselo vystoupení Evženie Palamarčuk (Krajanské sdružení Malinovka, Ukrajina), která referovala o situaci v obci Malinovka po přesídlení části českých obyvatel do Čech.

Konference se zúčastnili také zástupci Ministerstva vnitra ČR Helena Dluhošová a Pavel Dymeš a rovněž předseda Senátu PČR Milan Štěch, který mj. popřál krajanům, aby se zde necítili jako cizinci. Byla to reakce na internetový příspěvek jednoho z krajanů, v němž uvedl, že se stále cítí cizincem ve své vlasti.

V diskusi na konferenci i na setkání krajanů vystoupili rovněž samotní krajané a velmi ocenili pomoc českého státu při přesídlování z Ukrajiny do Čech. Nynější studenti, kteří sem přijeli jako malé děti, mluvili o svých pozitivních zkušenostech z českého vysokoškolského prostředí. V emotivním vystoupení jeden z krajanů uvedl skutečnost, která ho velmi dojala – jeho syn mu po svém nedávném návratu z návštěvy Ukrajiny vyjádřil vděk za to, že rodinu přestěhoval do Čech. Jak vyplývalo z řízených rozhovorů s krajanými i z dotazníkových šetření při výzkumech u nich po přesídlení, prioritní motivací rodičů přesídlit z černobylské oblasti byl právě ohled na děti, a byť rodiče leckdy měli v Čechách problémy, spokojenost jejich dětí je pro ně satisfakcí.

Součástí úspěšného setkání krajanů byl i bohatý kulturní program. Přednesené referáty včetně těch, které z různých důvodů neodezvěly, budou publikovány v připravovaném sborníku.

*Nad'a Valášková (EÚ AV ČR, v. v. i.)*

SYMPOZIUM BALCANICUM. INTER-DISCIPLINÁRNÍ SEMINÁŘ ZAMĚŘENÝ NA TERÉNNÍ VÝZKUM NA BALKÁNĚ. PLZEŇ, 26. 10. 2011

*Symposium Balcanicum* se uskutečnilo v Plzni 26. 10. 2011. Vzácné příležitosti k prezentaci výsledků terénních a archivních výzkumů situovaných do prostoru Balkánu využili nejen „domácí“ sociální antropologové z Katedry antropologických a historických věd FF ZČU, ale rovněž výzkumníci nejrůznějších zaměření z univerzity a akademických ústavů v Brně, Hradci Králové, Pardubicích a Bělehradě.

Některé příspěvky svým časovým záběrem sahaly do 19. století i dále do minulosti, jiné byly naopak orámovány obdobími několika posledních let až desetiletí. Všechny se přitom týkaly dvou navzájem aktuálních otázek – migrace a skupinových identit. První prezentující, Klára Strohsová (ZČU Plzeň), se zabývala českou „kulturní okupací“ v tehdy vznikajícím bulharském státě, tj. působením české inteligence, podnikatelů, řemeslníků a dělníků v bulharských městech. Michal Pavlásek (EÚ AV ČR, pobočka Brno) v příspěvku *Obec Svatá Helena jako vinice boží misiemi oplocená* zproblematizoval vidění krajan-ských komunit „etnickými brýlemi“ a poukázal na religiózní linii konstrukce identity obyvatel obce nacházející se v rumunském Banátu. První panel zakončili Lenka Jakoubková Budilová a Marek Jakoubek (oba ZČU Plzeň), znalci krajanského osídlení bulharské obce Vojvodovo, kteří zde nastínili tezi o spolupůsobení hospodářských a náboženských příčin migrací vojvodovských Čechů.

Úvod druhého panelu ještě patřil krajan-ské problematice, ovšem v kontextu

recentního vývoje – Lukáš Hanus (ZČU Plzeň), dlouhodobě provádějící terénní výzkum u Čechů v Rumunsku, analyzoval v optice transnacionalismu proces reemigrace z obce Gernik. Následoval příspěvek mapující „zapomenutou“ migraci bulharských Karakačanů do Řecka, jenž nastolil téma instrumentálního využívání etnicity. Přednesla jej Gabriela Fatková (ZČU Plzeň), jinak také hlavní organizátorka konference. Příspěvek Miroslava Kouby (Univerzita Pardubice) nesl název *Antické labyrinty moderní makedonské identity*. Představy o antických kořenech makedonské identity v něm autor vztáhl k urbanistickému projektu Skopje 2014. Kristýna Dufková (Univerzita Hradec Králové) na závěr druhého panelu obrátila pozornost přítomných k makedonské obci Vevčani – silné vědomí lokální identity tamních obyvatel a jeho projevy byly komparovány s fenoménem „Valašského království“ v ČR.

Václav Štěpánek (MU Brno) si pro třetí panel připravil prezentaci trendů demografického vývoje albánského etnika v oblastech Kosova a Metochie s důrazem na politické důsledky populační exploze kosovských Albánců po 2. světové válce. Konferenci uzavřel příspěvek s názvem *Migrace Čechů do Banátské vojenské hranice v okolí Bele Crkve do r. 1836*. Jaromír Linda (Univerzita Bělehrad) v něm na základě archivního výzkumu pečlivě rekonstruoval podobu migračního toku z rumunské do srbské části Banátu.

Ať se jedná o způsoby sebevymezení lokálních společenství, fungování sociálních sítí v transnacionálním prostoru nebo o možnosti a limity terénního a archivního výzkumu, přinesla konference již v rámci svého prvního ročníku hodnotné poznatky

spolu s podněty pro další bádání. Všichni zúčastnění se ve svých tematicky a metodologicky pestrých příspěvcích zabývali otázkami migrace a skupinových identit. Tyto otázky svým v dějinách neslábnoucím významem spojují minulost s přítomností a také badatele různých společenskovedních disciplín a perspektiv do jediného dialogu. Doufejme, že *Symposium Balcanicum* zahájilo novou tradici sdílení výsledků „balkánských výzkumů“ v ČR.

Jitka Zalabáková (FF ZČU, Plzeň)

#### TŘETÍ KONFERENCE Z OBLASTI URBÁNNÍCH STUDIÍ V BRNĚ (TŘETÍ MĚSTO, BRNO, 5.–6. 11. 2011)

Konference *Třetí město*, která se konala 5.–6. listopadu 2011 na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně a byla pořádána Katedrou sociologie FSS MU a Institutem pro výzkum reprodukce a integrace společnosti za podpory statutárního města Brna, byla již třetím setkáním odborníků – zástupců různých vědních disciplín, kteří se věnují urbánním studiím. Jako předchozí konference byla i tato organizována mladými socioložkami Slavomírou Ferenčuhovou, Lucií Galčanovou a Barborou Vackovou. Třetí město v názvu konference odkazovalo ke dvěma skutečnostem – jednak k pořadovému číslu setkání v Brně; letošnímu třetímu setkání předcházely konference v roce 2007 (*Město: proměnlivá ne/samozřejmost*) a v roce 2009 (*Československé město včera a dnes: každodennost – reprezentace – výzkum*), jednak k názvu knihy Gillesa Lipovetského *Třetí žena*. Autorky idey konference